

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FŐCETLÉNYEK ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordvar
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű pénzküldemények csak Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtázt számlájára fizethetők. Másként történt fizetményeket nem ismerünk el.

Liferálják az országot.

Politika, vagy téboly dühöng-e abban a tombolásban, amelylyel ennek a vergődő országnak a vérét, pénzét, életét követelik? Megfontolt, szándékos, gonosz indulatok akarják-e két vállára fektetni ezt az elgyötört nemzetet, vagy tajtékzó őrjöngés uszítja ellenünk Ausztriát? Akármilyen volna erre a válasz, az ország katasztrófája nem kisebb s nem adhatna vigasztalást, ha teljes bizonyossággal megtudnók is, hogy most már itt minden politikai megfontolást eszeveszett, véres szándéku őrjöngés váltott fel.

A Khuen-féle politika fekete kelevényéből kifakadt tény, hogy koldusbotra akarják juttatni ezt az országot, immár semmiféle okoskodás, csürés-csavarás, kertelés és hazudozás nem változtatja meg. Ausztria elküldte a delegációba végérvényesen megállapított követeléseit s az összeg előtt, amelyet Bécs nagy hatalmi hóbortja kigondolt s amelyet Hédervéry a nemzet megnyo-

morításával szállítani akar, megdöbbenve kell felkiáltanunk.

Hetvenöt millió tulkövetelés! Összesen háromszáztizentkétmilliónegyszázezer korona tengerészeti kiadás! Hát ez már nem politika. Ez téboly!

És ha eddig ősi magyar tunyasággal néztük Bécs veszedelmes extázisát, amelylyel egyre hangoztatta, hogy ezt a pénzt meg akarja szerezni tőlünk: most itt az idő, hogy az álmodozó fejek fölriadjanak és a magyar öklök lecsapjanak, mert a veszedelem utolsó órája ütött.

Hangosan beszéljünk, bátor, kemény szóval arról a gázságról, amely Magyarország életképességét akarja kettétörni. A sutogó szónak, a körültekintésnek, a tünődésnek többé itt nincs helye. A tébolylyal vitázni nem lehet, a dühöngő őrjöngést még annyi érv sem csillapítja.

Bécs ki akarja fosztani Magyarországot. Bécs, több mint egy esztendeje ennek a meggunyolt, kicsinyelt, elárult nemzetnek a szemébe köpdös és

Khuenék kormánya még mindig azt hirdeti, hogy csak az eső esik. Bécs éhínségbe kergeti a nemzetet és nincsen, aki megvédje utolsó karaj kenyerünket.

Mikor veszi észre ez az ország, hogy itt rettenetes, emberirtó háború folyik ellenünk, amelyben mi megkötözött, tehetetlen áldozatok vagyunk? Ezért lövöldöz rank az osztrák gyáva-ság oly bátran újabb meg újabb követeléseket; ezért szabdalja Ausztria oly nyugodtan a nemzet testét. Mikor veszi észre a nemzet, hogy Bécs új harcmódot talált és most már nem a muszkákat hívja segítségül, hogy a magyar erőt csontig sorvassza, hanem a diplomácia kigyó-mérgével papíron végzi el azt.

Ha most se védekeznenk Bécs őrjöngő támadása ellen, hamarosan arra a tudatra ébrednénk, hogy Magyarország nemzeti életének megsemmisülése nem ott kezdődött, amikor a szabadságért kivont kardokat a gyáva ármány kiütötte a nemzet kezéből, hanem ott kezdődött az infernalis pusztulás, amikor Bécsnek

Demmer József műtermében (Szent-Anna-u. 5.) 12 drb levelező-lap csak 3 K.

A fegyenc.

Irta: **Baldwin Groller.**

A több órás körséta a nagy fegyintézetben véget ért és újra kettesben ültünk az igazgató szobájában, aki személyesen kalauzolt az intézetben. Jól esett kis pihenő, a sok látnivaló kifárasztott.

Miközben beszélgetünk, az egyik szolga jelentett valamit az igazgatónak, aki ennyit felelt:

— Jöjjön be!

Pár perc múlva egy kopasz, fehérszakállas ember lépett be. Új kalapot forgatott kezében és új, finom ruha volt rajta. Meglátszott rajta, hogy nem jól érzi magát ebben az öltözékben. Szokatlan lehetett neki az ilyen öltözék. Ez a megfigyelésem azonban hamar magyarázatot nyert, mikor megtudtam, hogy ez az ember egy órával ezelőtt még fegyencruhában volt és kilincseket tisztogatót. Az öreg nagyon jó benyomást gyakorolt. Magas, az évek súlyától kissé hajlott alakja valami arisztokratikusát árult el. A pár lépésnél, amit a szobában tett, észrevettem, hogy ballába merev, azt hittem csúz, vagy csatában sebesült meg.

Az igazgató nagyon meghatótnak lát-

szott. Ő, akinek szigorától 500 ember reszketett, könyezett és hangja reszketett, mikor megszólalt:

— Bradmann ur, ön e perctől kezdve ép oly szabad ember, mint én. Ami történt, elmúlt. Új, jobb élet kezdődik az ön számára. Élvezze okosan. Legjobb kívánságaim kísérik önt. Gondoljon néha rám is — hisz megígérte, hogy időről időre életjelt ad magáról. Mindig örülni fogok, ha valamit hallok magáról. Isten vele, Bradmann ur — Isten vele!

Az öreg mélyen meghajolt, mikor az igazgató kezét fogott vele és valami köszönésfélet hebegett, amit nem lehetett megérteni.

Mikor egyedül maradtunk a szobában, az igazgató zsebkendővel törölte könyeit, majd így szólt:

— Ne tartson szentimentálisnak, de végül én is ember vagyok és ebben a házban is az maradtam.

— Nem kell szégyelnie magát, igazgató ur, hogy résztvevő szívvél van a fegyencek iránt.

— Vagyok is, ha mutatnom nem is szabad. Intézkedni észszel kell és nem szívvél, de titokban egészen mellettük állok. Az ál-

lam, a társadalom és én — nem értjük meg egymást és nem is fogjuk egymást megérteni. En a gyöngébb vagyok és engedelmeskednem kell, meg is teszem kötelességem, de nem mindig meggyőződésből. Hozzánk csak a leg-súlyosabb esetek kerülnek. Azzal, hogy hozzánk küldik az embereket, kettős célt akarnak szolgálni: büntessük meg a gaztettet és neveljünk a társadalom számára hasznos embereket. Mindkét célt rosszul gondolták ki. A büntetés bosszu és mint ilyen esztelen. A büntetés annyit jelent, mint szerencsétlenné tenni, tartós büntetés, tartós szerencsétlenséget jelent. A rabság borzalmasabb a halálbüntetésnél, mely, szintén esztelen ugyan, de legalább gyorsan végrehajlik. A társadalom hasznos tagjaivá való nevelés pedig csak olyan üres szólásforma és nem is szép. A társadalom nem is óhajtja visszavenni az ilyen elemeket. Nem érzi hiányukat és örül neki, hogy megszabadult tőlük. Valójában nem akar és nem is kíván tőlük semmi hasznosat.

Milyen célt kellene tehát szolgálni?

Kétségtelenül nem azt, hogy az embereket kinezgessék. Az emberek oly emberiek, ha nem embertársaikról van szó. Ha egy lovat, vagy egy kutyát kell kioktatni, akkor már tudják a helyes eszközöket. Rég lemondtak

Az előkelő hölgyközönség figyelmébe ajánlom

modern előnyomdámot és kézimunka-üzletemet. Szentanna-utca 1. sz.
Talhammer Hermin.

sikerült a nemzet kenyérét elragadnia. — Éhínséget akarnak az országra zudítani, csak azért, hogy hajó-kolosszások uszkáljanak a tálvízű magyar tengeren. Végleg ki akarják törni a nemzet kenyérkereső kezeit, hogy a millióink csatahajókba vándoroljanak. Gazdasági életünknek gyászos „Világos“-át értük el most s ha letesszük az ellentállás fegyverét, ennek a behódolásnak az egész nemzet vértanuja lesz.

Összeült a delegáció, hogy aláírja ezt a gyászszöveget.

Mire vár még ez az ország? Azt várja-e, hogy Bécs be is hajtsa rajtunk a nemzetrontás hóhér-millióit. Ha nem alvad meg végleg a magyar vér, ezt a gyászszöveget kiüti a parlament Bécs ügynökeinek a kezéből. Ha nem indult meg már is az enyészet ez ország fölött, a nemzetnek most ismét meg kell villogtatnia történelmi erejét. Ha komédiás-bódé és alkuszok csarnoka lett volna is eddig a parlament, ott most ismét történelmi jelenetnek kell lejátszódnia. És ha nem volna a magyar politikában egy csöpp lelkiismeret sem már, a legjogosabb önzés izmait kell megfeszíteni, hogy megfékezzük Bécs dühöngő tébolyát.

A bankvita.

A képviselőház ülése.

Hiába kiáltoznak a munkapárt berkeiben obstrukcióról, a bankvita változatlanul és az eddigi magas színvonalon folyik tovább.

Kabos Ferenc alelnök negyed tizenegy óra után megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét. Az interpellációs könyvbe Sümegi Vilmos, Szemcsényi György és Huszár Károly jegyezték be újabb interpellációkat.

Elnök javasolja, hogy az interpellációkra két órakeret terjenek át. (Helyeslés.)

Következik

a bankjavaslat

folytatás tárgyalása.

Nadányi Gyula azzal a hatással foglalkozik, amelyet a bankvita nálunk. Ausztriában és Európában keltett. A kormány intézkedéseinek nem a jelent nézve, hanem a jövőt tekintve. Feltéve, hogy az önálló jegybank felállítása némi rázkódást okozna is, ezt a szebb jövő reményében el kell tűrnünk. A mai állapotok fenntartása mellett a kifosztott és legyengített nemzettel a nagy hatalmi állást sem lehet majd fenntartani. Ezért van itt az ellenzék, hogy erre idejekorán figyelmeztesse a kormányt. (Ugy van!) Mert bármilyen törvényt hozna a munkapárt, amely a nemzet vagyonsodását elősegítené, az ellenzék is szívesen járulna hozzá. A kormányt azonban nagy kudarc érte pénzügyi téren. (Zajos helyeslés.) Az ötödik szakasz elejétől kezdve. A kormány azzal tér ki most ígéreteinek beváltására, hogy az önálló jegybank felállítása nem fontos. Akkor miért nem adja meg Ausztriának a jegybankot? A függetlenségi tábor teljesíteni fogja köteleességét. A javaslatot nem fogadja el. (Élénk helyeslés.)

Sümegi Vilmos: A bankvitában idáig az ellenzék részéről oly kiváló szép beszédek hangzottak el, amelyek minden külföldi parlamentnek is dicsőre válhatnak. Polemizál Wiczkenburg és Beczk beszédeivel.

Elnök figyelmezteti, hogy eddig nem volt szokásban a képviselők neveinek elferdítése. (Mozgás.)

Sümegi Vilmos kijelenti, hogy az idegen neveket úgy ejti ki, ahogy írva vannak. Beszédét folytatva, kifejti, hogy Tisza Kálmán rendíthetetlen híve volt az önálló jegybanknak. Az ő táborából egyedül Gromon Dezső ül itt a munkapárt soraiban, aki akkor szinte az önálló bank híve volt. Azóta negyven esztendő múlt el s a munkapárt még mindig nemzetünk szegénységét hozza fel a jegybank

ellen. Ennek a szegénységnek Ausztriához való lekötöttségünk az oka. (Zajos helyeslés balról.)

A koalíció feliratában kifejtette, hogy az egyesült pártok megegyeztek abban, hogy a nemzetünk gazdasági függetlenségét és önállóságát programjukba felvették. (Ugy van!) Magyarország lakosságának háromnegyedrészéé még mindig a földművelésből él. Iparunk és kereskedelmünk oly csekély, hogy naponta öt millió korona megy ki a külföldre iparcikkéért.

Fejtegeti, hogy ezt az összeget váltóformában fizetik ki és csak végeredményben a jegybankhoz kerülnek, Práger vezérbíró mégis a magyar kvótába számítja be ezt a váltóállományt. Az országot csak úgy lehet ebből a romlásból kiváznai, ha szakítunk ezzel az öngyilkos politikával s megszerezük az önálló vámterületet és föllájtjuk az önálló jegybankot. (Zajos tetszés.)

Ezt még akkor is meg kell tenni, ha áldozatba kerül. (Ugy van!) Ezt kívánják az igazi magyar vármegyék, amelyek ismételt fordultak felirattal a törvényhozáshoz az önálló bank érdekében.

Eitner Zsigmond: Ez talán még sem igaz! (Zaj.)

Sümegi Vilmos: Igen, joga van ezt mondani, mert a függetlenségi párt inkább ott hagyta a hatalmat, semhogy elveiből engedjen. Justh Gyula most miniszter volna, ha elhagyja elveit. (Zajos helyeslés.) Határozati javaslatot nyújt be a mezőgazdasági hitel fejlesztésére. (Élénk tetszés.)

Elnök az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után

Beczk Lajos teljesen szakszerű beszédében elsősorban azt a kérdést vizsgálja, vajon az önálló jegybank ki tudná-e elégteleni a magyar hitel igényeket s arra az eredményre jut, hogy ezt nemcsak számszerűleg, hanem a magyar gazdasági élet sajátosságainak megfelelőleg (kis emberek hitele, mezőgazdasági hitel) is meg tudná tenni. Ezután rátér arra kérdésre, vajon az önálló jegybank sikeresen tudna-e működni s főképpen megbírná-e őrizni aranyát. Jellemezvén az aranyvédelmi politika eszközeit: a diszkontó- és devizapolitikát, a prenumrendszerit, áttér a közös bank hibeinek legfőbb argumentumára, a

már arról, hogy ütlegekkel neveljék őket. Rájöttek, hogy jószággal és türelemmel sokkal többre mennek. Ezek pedig csak esztelen állatok. Ha pedig ez a módszer az esztelen állatoknál is bevált már, mennyivel jobban beválna az okos embernél. A gonosztevők eltévelyedett emberek. Célunknak tehát az kellene lenni, hogy őket a helyes útra, önmagukhoz vezessük vissza.

Ez nem mindig fog sikerülni.

Nem is sikerül mindig. Akkor csak egy van hátra, a társadalmat végképp megszabadítani tőlük. Valójában a társadalomnak teljesen mindegy, hogy egy hasznos tagot nyer-e vagy sem. Az imént láthatott egy példát Bradmann barátomnál. Mit várhat ettől a társadalom.

— Ez már aggastyán.

— Tulajdonképp nem az, még nincs 50, én 10 évvel öregebb vagyok.

— Azt hiszem, legalább 20 évvel idősebb önnél.

A fogság nagyon megöregíti az embert 25 évig volt nálunk.

— Gyilkolt?

— A legkegyetlenebb rablói kosság volt, semmiféle enyhítő körülményt nem találtak és az ítélet halálra szólott. Kegyelem útján kapott életfogytiglani fegyházat.

— Igazgató urat közelebből érdekelte ez az ember.

Igen; az első napon, mondhatom az

első órában, mikor hivatalom átvettem, akkor érkezett ide.

Azóta nap-nap után szemem előtt volt. Ez nagyon ritka eset. Ilyen sokáig még soha senki sem volt itt, egyáltalán még nem ítem egy emberrel ilyen sokáig együtt.

— Megkegyelmeztek neki?

— Igen. Képzelve ennek az embernek az érzését. 25 évig a reménytelen fegyházélet és most újra szabad ember.

— Mit csináljon szegény ember?

Anyagi helyzete szerencsére kedvező. Apja, aki csak nem rég halt meg és aki utolsó pillanatáig bizott megkegyelmezésében, szép vagyont gyűjtött számára, úgy, hogy most gazdag embernek mondható és nyugodtan élvezheti az életet.

— Nehezen volt megfékezhető, mint a vadállat, mely nem tűri a fogságot. Rábeszélés nem használt, az első évben állandó vesztély volt társaira és az örökre nézve. A szökést is megpróbálta és ekkor az őrség rálőtte, azóta merev a lába. Semmi sem használt, nem akart beletörödni sorsába. Végre őt esztendő után sikerült. Miután minden más munkát visszautasított, rábízta, hogy az összes fémkilincseket és zárat tisztítsa meg az intézetben.

Ekkor valami csoda történt. Ettől a naptól kezdve nem volt panasz rá. Pontosan végezte munkáját, mely egy hélig tartott és azután előről kezdte. Valahonnan kis zöld

repkényt szerzett és megengedtem neki, hogy egy vizes pohárba elültesse. Mikor ott gyökeret eresztett az udvaron, a fal mellett elásta és minden szabad idejét a repkény ápolásával töltötte el. Minden levelet ismert és husz esztendei gondos ápolás után, most az egész falat körülfutja. Most mindennek vége. Ismét szabad levegőt szív, az élvezet, amiben most része lehet, arról nekünk még halvány fogalmunk sincs.

Egy hónap múlva újra találkoztam az igazgatóval és természetesen az öreg után kérdezősködtem.

— Három nap múlva újra nálam volt — felelt az igazgató.

— Mi történt?

— Semmi különös, csak egy pszichológiai folyamat, amire nem gondoltam. Hallja csak. Mikor Bradmann kiszabadult, pár száz koronát adtam neki mindjárt a pénzéből. A városba ment a legelőkelőbb szállodában vett lakást és pompás lakomát rendelt. Az első korty bortól — 25 év után — megundorodott. A másik és harmadik fajta bor sem ízlett. A finom ételeket nem tudta lenyelni. Sétálni ment, de a zaj bántotta. Visszamenekült szobájába és három álmatlanul eltöltött éj után, visszaötlt ide — amint mondta — feketé kenyeret enni, kilincset tisztítani és a repkényt ápolni. Fagyencnek nem vehettem vissza, hát szolgának alkalmaztam. Most egész nap tisztogat megint és nagyon boldog.

Vigyázz!

Tisztelettel értesitem Debreczen város és vidéke közönségét, hogy **Üzlet átadás.** Kossuth és Batthányi-utca sarkán fenálló „Kékre festett kirakat” című üzletemet fiam ifj. **Molnár Lukácsnak**, ki sok éveken át munkatársam volt nekem rövid idő múlva végleg átadom, ennél fogva ezen fiók üzletemben levő összes áruim mérsékelt árban ajánlom tisztelt vevőimnek.

Kékre festett kirakat.

Vigyázz!

MOLNÁR V. J. és TÁRSA

Cégtulajdonos: **Molnár Lukács.**

Kossuth- és Batthányi-u. sarok, a színházszemben

nemzetközi fizetési mérleg kedvezőtlenségére. Megvilágítja a készletek és közjogi, mint gazdaságilag és konkrét prozódumokat tesz a mezőgazdasági hitelnek a jegybank utján való támogatására. Hangsúlyozza, hogy a függetlenségi párt a gazdasági önállóságért küzdve a nemzeti élet kiépítésével programjának kézzel fogható tartalmat kíván adni. (Az ülés folyik.)

A tegnapi ülés végén Huszár Károly néppárti képviselő a következő interpellációt intézi a miniszterelnökhöz: Van-e tudomása a miniszterelnök urnak arról, hogy a hivatalos lap január 21-iki számában udvari tanácsosi méltósággal kitüntetett egyén, váralotay Palotay Rezső ellen a győri királyi ítélőtábla előtt tünvédi eljárás folyik közokirathamisítás, illetve csalás büntette miatt? Mily nyomás indokolt indították arra a kormányt, hogy ezt az egyént legfelsőbb helyen, ügyeinek tisztázása előtt királyi kitüntetésre ajánlották?

Hajlandó-e a kormány a jövőben az ilyen fölterjesztések körül nagyobb óvatosságot tanusítani?

Gyár a sir körül.

Még jóformán ki se hűlt a nagy szellemóriás holtteste, még alig-alig hogy megülepedett a föld sirja fölött, az üzleti szellem már ott settenkedik a sir körül, hogy tőkét kovácsoljon belőle magának — és másoknak. Egy newyorki korzorcium ugyanis megvette Jasnaja-Poljánát és raktárt épített rajta, amelyben láthatók lesznek az összes amerikai gazdasági gépek mintán.

Az első pillanatban bizony végig szalad az ember hátán a hideg a gondolat, hogy azt a földet, melyet Tolstoj labai tapodtak, ahol ő járt-kelt világmegváltó gondolatoktól terhes aggyal, rideg kalmárok törjek-zuzzák, lármázzák tele. Ám csak az első pillanatban hat perfidül ez a korai kegyetlenség. Csak addig, amíg eszébe nem jut az embernek, hogy ami történik az talán egyenesen a tüzes szekéren elröptülnek a műve. Tolstoj, az ő szegény orosz népének megváltója volt az, aki halottaiból föltámadott árván maradt népéért, szomorú parasztjainak jóvoltáért. Akikért élt, azokért tovább él. Akikért meggyötörte testét, akinek odaadta mindenét, akikért száműzetésbe ment, átkot szenvedett, lám azok merítenek az ő lelkéből, tovább élnek az ő nagy szelleméből.

Az orosz parasztnak, akik kikelni látták őt sirjából, igazuk volt. Ime föltámadott. Amit megálmódott, az valóra válik. Az orosz rög megtermékenyül, a fagyos talajból fű zsendül, a terméketlen sziklából a bűvös pálcza érintésére arany folyó fakad. A sóhajtozni is csak titkon sóhajtozó nyomorusága meg fog végre szűnni és föltámadnak az elesettek.

Nem, ez ellen nem volna kifogása az élő Tolstojnak. Így kellett ennek történnie. Ez a legnagyobb megbecsültetés, ami csak érthette

őt. Az ő szelleméből kovácsoltak üzleti tőkét. Jól tették. Így legalább sokat adhat, aki életében sohasem tudott annyit adni, amennyit szeretett volna. Így legalább munkát adhat az, aki csak alamizsnát tudott adni.

Hadd épüljön az a gyári raktár a Tolstoj sirja körül. Hadd csináljanak reklámot a Tolstoj házával, házának butoraival. Minél messzebbre és az a reklám annál jobb. Minél több embert fog Jasnaja Poljánába csődíteni, annál jobb. Így épülnek majd a vasutak, a szállodák, a vendéglők, kávéházak, a pusztaterületből úgy nő ki a város, így költözik a jólét a földre, a szegény orosz nép közé. Így válik valóra, amit Tolstoj megálmódott.

Amit az ő betűi hirdettek, amit élve még sem tudott megvalósítani, megeremti halott kezével. Átnyulik ez a kéz a végtelen orosz sivatagon, át a határtalan tengelen és elhozza az eleven, lüktető élet piacáról az élet csiráját, az aranyakat, a nyugtalan, örökké akaró és üzleti szellemet és betelepíti a halott orosz földre, föltámasztja vele. Tolstoj megdicsőítése az a gyár ott a sir körül. Tolstoj élő, eleven sirköve!

A jég hiány elhárítása.

A kamara fölhívása.

Az 1909—1910. évi felette enyhe tél folytán a szükséges jégkészletek nem voltak elraktározhatók, minek az lett a következménye, hogy az ország különböző részein jéggyári gépeket szereztek be.

Miután pedig a jég hiány az országot készületlenül találta, a jéggyári berendezés megrendelése iránt az intézkedések csak az utolsó pillanatban történtek, amikor is a hazai gyárak, melyek abban az időben amugy is el voltak foglalva, a kívánt rövid szállítási határidőket el nem vállalták, úgy hogy a berendezéseknek külföldről való behozatala vált szükségessé.

Az idei tél is enyhe lefolyásnak látszik, aminek megint csak az lehet a következménye, hogy természetes jeget raktározni nem lesz lehetséges.

Ennélfogva a kamara felhívja az érdekelteket arra, hogy ott, hol a bekövetkező jég hiányra való tekintettel esetleg jéggyárak létesítését terveznek, vagy ilyenek felállítása szükségessé válhatik, a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegyék meg olyképen, hogy a hazai gyárak a rendeléseket már a legközelebbi időben megkaphassák. A jéggyári berendezések gyártásával foglalkozó cégek jegyzékét a m. kir. kereskedelmi muzeum (Budapest, V. Akadémia-u. 3.) készséggel közli. A kamara különösen figyelmébe ajánlja az érdekelteknek, hogy a hazai ipar a szóban forgó berendezésekben teljesen versenyképes és minden tekintetben megbízható.

Községi takarékpénztárak és az üzleti verseny.

Egy szakember tollából közöljük az alábbi cikket:

A községi takarékpénztárak eszméje mindjobban közeledik a megvalósulás stádiumába. Gazdasági és kulturális előnyei dacára, mégis a részvénytársulati pénzüzetek nem egy részvényese szemléli féltő aggodalommal a fejleményeket és bizonyára sokan vannak az érdekeltek közül, akik megfogartnak efféle kérdéseket:

Vajjon nem fog-e a községi pénzüzet olcsóbb kölcsönkamattal a részvénytársaságokkal konkurrálni? Az ily alapon kitörő verseny s az ezen réven kifejlődő erőpazarlás nem fog-e többet ártani a város közgazdasági életének? Avagy szabad-e a fennálló takarékpénztárak részvényeseit, — akik egyszersmind e város fentartó elemei is, — dilemma elé állítani, megkövetelvén tőlük, hogy eminens magánérdekeik ellenére siessenek egy kommunális intézmény támogatására? Es végül főleg az ipari és kereskedelmi torgalomnak, — melynek úgy ezidőszerint, mint a jövőben és jórésztben a magántakarékpenztárak a lebonyolítói, — nem fog-e a községi takarékpénztár közvetve ártani azzal, hogy tényleg a magántakarékpenztárak gazdasági erejét gyöngíti?

Megfontolásra méltó kérdések ezek s bizonyára nem felesleges a rendelkezésünkre álló eszközökkel a jövőbe pillantani oly irányban: vajjon a községi takarékpénztár és a részvénytársasági pénzüzetek nálunk egymásra milyen vonatkozással lesznek?

Nézzük mindenekelőtt a kamatalakulás kérdését. Kétséget nem szenved, hogy az alapítói képzésére szánt összeg az elhelyezendő betétekkel együttvéve nem fogja a községi takarékpénztár forgalmát még a kezelés stádiumában sem kielégíteni. Minthogy az intézmény természetes fejlődésének gátat vetni nem lehet, másrészt pedig a lényeg itt is minél nagyobb üzleti eredmény produkálása, ez okból a községi pénzüzet már kezdettől fogva visszeszámitolási hitel igénybevételével lesz képes a forgalmat lebonyolítani. A Magyarországon ezidőszerint fennálló községi takarékpénztárak kivétel nélkül nagyterjedelmű visszeszámitolási hitelt vesznek igénybe. E tényre aztán óvhatatlanul bele kerül a községi pénzüzet a nemzetközi pénzüzet forgatagába, aminek érthető következménye az, hogy a nemzetközi kamathullámzás fog a községi takarékpénztár kamatviszonyainak is törvényt szabni, épugy, mint a magánpénztáraknál. Ha mindezek mellett a községi pénzüzet azon intencióját is tekintetbe vesszük, hogy a kitűzött célok érdekében minél nagyobb üzleti nyereséget kíván elérni, az elmondottak egybevetéséből megállapíthatjuk, hogy a kedvező

Női Chewreaux és Box gombos és füzös Czipők
4 forintért kaphatók a

Központi Cipő és Kalap Nagyáruház-ban
„Központi” címre tessék figyelni! **Piac-u. 41.**

zőbb kamatokkal előreláthatólag a községi takarékpénztár sem fog dolgozni, mint a most fennálló részvénytársaságok, amelyek a kamatkérdését különben is mindenkor, még az 1907-iki pénzügyi válság idején is teljes szolidaritással kezelték.

Alaposabb lehet a részvénytársaságok aggodalma, hogy az új intézmény konkurenciája egyrészt betétállományukat, másrészt forgalmuk gerincét: a váltó hitel-üzletet csökkenti. E kérdésbe már csak a működő községi intézetek példáival világíthatunk bele. Községi takarékpénztárral bírnak városaink közül Nagykőrös, Nagybánya, Franzfeld, Bégaszentgyörgy, Kisujszállás, Hajduböszörmény. A kisujszállási városi takarékpénztár az utóbbi évek jelentései szerint váltó, jelzálog- és folyószámlakölcsön alakjában mintegy 2 millió koronát helyez ki, a betét állománya csaknem ugyanannyi. A hajduböszörményi intézetnél 2 millió korona betét van elhelyezve, évi nyereségül átlag 40 ezer koronát mutat fel. A régebbi alapítású nagykőrösi községi takarékpénztár már évenként 80—90 ezer korona tiszta nyereséggel zárja üzleti évét s ugyanitt 3 és fél millió korona betét van elhelyezve. E hozzávetőleges adatokat egyrészt az említett városban fennálló részvénytársulati takarékpénztárak üzleti eredményével, másrészt városunk pénzügyintézetének múlt évi mérlegeivel egybevetve, a nyert áttekintésből megállapítható, hogy a községi takarékpénztár terjeszkedése sehohsem oly praepotens, hogy sem a részvénytársaságokat háttérbe szorítaná; Kisujszálláson a községi intézet mellett három részvénytársaság, Böszörményben ugyanannyi folytat virágzó üzletet, dacára annak, hogy az utóbbi város iparával és kereskedelmével teljesen rá van utalva Debrecenre.

Nem kell tehát az azonos üzletágak aránytalan és részvénytársaságok életműködését elgyengítő megosztástól tartani, főleg akkor, ha a községi pénzügyintézet valódi céljainak megfelelő pénzügyi politikát folytat. E célok: a takarékoskosságot terjesztése a kis emberek körében és községi vállalkozások szolgálata. Németországban a betétek tulnyomó része a kisemberek köréből kerül ki s minden város köztisztviselési, közbiztonsági és egészségügyi intézményének a községi takarékpénztár a finanszírozója. A postatakarékpénztár intézménye nálunk sokkal nehezkesebb és kevésbé agitatív, semmint az a kisemberek körében a takarékoskosságot szellemét úgy amint kellene, előmozdítani tudná, a községi takarékpénztárnak tehát e téren megfelelő agitációval bőséges alkalma lesz a terjeszkedésre. Jövedelmező községi üzemek alapítása és fentartása, nemkülönben a zálog-üzletek szintén oly üzemek, amelyek terén a kommunális pénzügyintézetnek van jövője. Míg ennek ellenében a mobilis üzleti vállalkozást és kereskedői szellemet igénylő üzletágak, amelyeknek üzésére a merevebb szervezeti községi takarékpénztár nem alkalmas, továbbra is a magánpénzügyintézetek körében nyernek lebonyolítást.

Levonva tehát a végső konzekvenciákat, a jövő képe az, hogy úgy a községi, mint a magánpénzügyintézetek a maguk útján megtalálják azokat a gazdasági tényezőket, amelyek fentartásukat lehetővé teszik. A hitelügy terén amúgy is nagy átalakulás előtt állunk. Ma még csak szakirodalom hirdeti a községi takarékpénztárak szükségét, ám helyes közgazdasági politika meg is fogja azokat valószínűsíteni, még pedig egységes szervezetben. Ha ez be fog következni, akkor a törvényhozás egy-

idejűleg bizonyára arról is fog gondoskodni, hogy egyfelől a községi takarékpénztárak számára, — azok speciális céljainak megfelelőleg — külön törvényeket statuáljon, másrészt pedig, hogy garanciális intézkedésekkel biztosítsa a magánpénzügyintézetek fennállását is, amelyek a kereskedelmi forgalom szolgálatában a jövőben is nélkülözhetetlenek lesznek.

A Csokonai-kör felolvasó ülése.

Nagy és díszes közönség előtt folyt le a Royal-szálló nagy termében a Csokonai-körnek tegnapi felolvasó ülése, amelyet dr. Tüdös János alelnök nyitott meg a kör két vendégének, egyébiránt a kör régi tagjainak, dr. Molnár István és dr. Pröhle Vilmos tudósoknak a bemutatásával.

Dr. Molnár István a külföldi irodalmaknak ez a mély elméjű buvárlója, ez alkalommal egy finom lelkű orosz költőnőt ismertett. Lochvockija Mirra, ez a modern orosz költőnő, aki fiatalon halt meg egy néhány évvel ezelőtt, de aki leheletkönyű és mélabus lírai verseivel számos hódolót szerzett magának hazáján belül és kívül is.

Az ismertető több versét le is fordította, amelyek közül ide iktatjuk a következőt:

Keleti felhők.

Mennek az égi tevék sorban, mennek
Az azurban füstszin port verve fel,
Fénylő tömegét a könny-gyöngyszemeknek
Viszik, viszik kelet szellőivel.
Esvén a rózsaszín pusztákon által
— Nyomot sem hagyva a fénylő mezőn —
A földfeletti szent Mekkába távol
Sietnek ők, sorsuknak engedőn.
Oh, sirjatok csak! árá lesz a könynek,
Szétolvadnak a napok köd gyanánt,
De az Ur kincstárába a gyöngy-könnyet
Atalviszi a légi karaván.

Dr. Pröhle Vilmos az új török szabadságmozgalmak és irodalmi törekvések legkiválóbb képviselőjét mutatta be, Nákim Kemál bejt, a török nemzetnek ezt a Széchenyijét és Vörösmartyját egy személyben.

Török földön és a török irodalomban szerzett közvetlen tapasztalatok és benyomások alapján rajzolta meg a velünk rokon nemzetnek a XIX. század második felében végbement főlébredését és ebbe a korszakba illesztette bele Kemál bejt, akiben az aig egy-két éve diadalomra jutott török szabadság a maga apostolát dicsőíti és akinek sirjához úgy zarándokolnak, mint mi magyarok Rákóczi és Kossuth emlékéhez.

A közönség nagy érdeklődéssel hallgatta a rendkívül tartalmas előadásokat, amelyek között kellemesen foglaltak helyet Kuthy Sándor költeménye. Három szépen stílizált, erősen poentírozott verset hallottunk az ifjú költőtől, amelyek, kivált a Beethoven-sonáta és a Gondolataim címűek mélyebb hatást tettek és az elismerésnek zajos tapsait vonták maguk után.

Felolvasó ülés után a Csokonai-kör választmányi és rendes tagjai közül többen barátságos vacsorára gyűltek össze, amelyen a felolvasókat ünnepelték.

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a.

A feleség büne.

A szeretőjével megölte az urát

Rémes gyilkosság történt izgatottságban Hajdusoboszló lakosságát. — A gyilkosságot egy fiatal asszony követte el, aki öreg férjét gyilkolta meg a szeretője segítségével.

A meggyilkolt gazda Tóth István vagyos szoboszlói földműves, akit ma reggel vártócsában irtózatosan megcsonkítva találtak meg a szoboszlói határban a majorja közelében.

Mellette találták üres pénztárcáját.

E körülményből a nyomozó csendőrség azt következtette, hogy rablógyilkosság történt.

Azonban egyéb jelek arra mutattak, hogy itt nem rablógyilkosság történt. A csendőrség ilyen irányban is vezette a nyomozást, s nemsokára ki is derült, hogy a csendőrség gyanuja igaznak bizonyult.

A tettesek nem is rablógyilkosságot akartak elkövetni, hanem Tóth Istvánt megölni, mert utjában állott egy büdő viszonynak, amelyet a megöltnek felesége folytatott egy fiatal legénnyel.

Tóth István ugyanis, aki gazdag ember volt, pár év előtt feleségül vett egy nálánál fiatalabb leányt, aki csak kényszerűségből ment hozzá, mert mást szeretett. A menyecske házassága nem is volt boldog.

Az urát nem szeretle, de az öreg Tóth annál jobban ragaszkodott az asszonyhoz. A férj rokonai sokszor mondták Tóthnak, hogy őrültség, hogy őrültség, mert nem érdemi meg, hogy együtt éljen vele, de Tóth csak megmaradt vele s azt felelte:

— Ha már elvettem, együtt élek az asszonnyal.

A szomszédok nyíltan beszéltek, hogy a fiatal asszonynak viszonya van egy Pinczés Mihály nevű legénnyel. Mialatt a szerencsétlen férj a Szoboszló határában levő gazdaságában dolgozott, az asszony állandóan fogadta a szeretőjét s napokat töltött vele együtt.

A férj egy alkalommal megleste a feleségét s kétségkívül meggyőződött arról, hogy Pinczéssel az asszony őt megcsalja. Szemrehányást tett érte az asszonynak, aki kurtán bánt el a jólelkű emberrel.

— Ha nem tejszik, menjen innét. Én szeretem Miskát.

A szerelmesek helyzete azonban ettől kezdve nem volt zavartalan, mert Tóth követelte, hogy a felesége szakítson Pinczés Mihállyal.

Az asszony persze hallani sem akart a szakításról. A tiltott viszony zavartalanosságát csak úgy tudták biztosítani, hogy a férjet elteszik láb alól. Megállapodtak, hogy Tóth Istvánt megölik. Már régebben foglalkoztak a gondolattal, de alkalom nem volt a gyilkosság végrehajtására.

Ugy állapodtak meg, hogy akkor fogják megölni Tóth Istvánt, ha a majorban lesz. Néhány nap óta Tóthné igen kedves és szeretetreméltó volt a férjéhez. Csókolta, ölelte az embert, csakhogy eltérítse a rossz gondolatoktól. Még tegnap többek hallatára megjegyezte a félrevezetett szerencsétlen:

— Megváltozott a feleségem, szakított avval a kölyök emberrel!

Ezt oly örömmel mondta, hogy könnyezett hozzá. Pedig a megváltozott bánás-

mód csak arra való volt, hogy Tóth Mihály gyámját elaltassa.

Tóthné az ura előtt meg is esküdött, hogy semmi köze Pinczés Mihályhoz. Ez végképen megnyugtatta s boldogan indult tegnap délután a dolgára.

Tóthné és Pinczés Mihály teljesen elkészülve indultak el a férj után. Mikor beesteledett, kimentek a majorba. Pinczés bekormozta az arcát, hogy Tóth esetleg fel ne ismerje. Mikor a majorsházhoz értek, Tóthné elbújt az udvaron, Pinczés pedig bekopoktatott Tóthnak, hogy jöjjön ki egy szóra.

A mit sem sejtő ember kinyitotta a ház ajtaját. Mikor kilépett az udvarra, Pinczés a kezében levő baltával föbe sújtotta.

Tóth megtántorodott, de azért nekiugrott a támadónak. Csupa vér volt már. de birkózott vele. Pinczés erősebb volt. Ujabb csapásokat mért Tóth fejére s ez a súlyos üllegektől erejét veszve, elterült a földön.

Még hörgött, amikor Tóthné rejtekhelyéről előrohant és egy késsel szíven szurta. Pinczés ezután még néhány késszurást ejtett a már halott emberen s mikor a teste kihűlt, a majorsházról jó messzire elvitték az országútra. Itt kiforgatták a zsebeit s kiszedték a pénzét, hogy úgy tűnjék fel, mintha Tóthot rablók támadták volna meg.

Ezután az elvetemült pár hazament. Megmosdott és mintha semmi sem történt volna, együtt töltötték el az éjszakát.

Amikor ma reggel a csendőrök megtalálták Tóth István holttestét, nyomoztak, s mindjárt Tóthék lakására mentek, ahol házkutatást tartottak s véres kést, fejszét és ruhákat találtak, mint kétségtelen bizonyítékait a tegnap éjszakai bűnténynek.

Tóthné előbb tagadott, sőt Pinczés is visszautasított minden gyanúsítást, de már nem használt semmi.

Tóthné és szerelőjét a csendőrök elfogták s a laktanyába vitték. Itt aztán a keresztkérdések sulya alatt mindent bevallottak. Mindketőjüket ma este szállították be a debreceni ügyészség fogházába.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön Kurucfurfang népszínmű Blaháné fellépte. Pénteken Sári bíró népszínmű Blaháné fellépte. Szombaton Tosca opera újdonság. Vasárnap délután Tancos huszárok operette. Este Sasfiók dráma.

* **Blaháné vasárnap este.** Ama szokatlan és rendkívüli érdeklődés, mely Blaháné minden egyes fellépte iránt oly tünető módon nyilvánul, arra indította az igazgatóságot, hogy felkérje a kiváló művésznőt, maradjon itt még vasárnapra. Blaháné tekintettel arra, hogy szombaton pihen (ekkor lesz a Tosca bemutatója) beleegyezett, hogy vasárnap este még egyszer fellépjen egyik legjobb szerepében a Kurucfurfang Bősijében. Ez előadás a rendes helyárok mellett tartatik meg. — **Unger Anna fellépte.** Vasárnap délután kerül színre a Rajna és Szirmai látványos operettje a Tancos huszárok. Ez alkalommal Ede suszter inas szerepét Unger Anna játssza, aki ezt a szerepét a tavalyi idényben már számtalanszor sikerrel játszotta.

UJDONSÁGOK

B...nak!

Ha otthon ülve kis szobámban
Elő veszem arcképedet —
— A félhomályban — úgy tűnik fel,
Szemeidben könyvet érzek.

Át álmodom — nyitott szemekkel
Az elfeledett! — régi multat!
— A kis kályhámban pattog a tűz —
Rózsásra festi az arcodat.

Egyszerre csak, — az arcodon
Végig pereg egy nagy könnycsepp!
— Tehát te élsz! — a kis rámában!
Mégis siratsz hát engemet!

Felébredek! — akkor látom,
Hogy a képek sima tükrén
Nem a Te sok könyved perceg —
De én sírok! — multunk felett!

Kardoss Géza.

— **Pál napja.** Tegnap városszerte Pál napját ünnepelték. Debrecen közismertebb férfiai közül számos üdvözlésben részesült: Somogyi Pál egyházi főjegyző, akit igen sokan kerestek fel szerencsekívánataikkal, Megyery Pál dr. ügyvéd, Mile Pál és Komlóssy Pál rendőrkapitányok. Az ünnepeltekkel lakoma is volt, melyen lelkes köszöntőkben nem volt hiány.

— **A Debrecen-nagyvárad vasut hozzájárulást kér.** A Debrecen-nagyvárad vasut építéséhez tudvalevően a város 80 ezer koronával járult hozzá. Ez összeg egy részét még az építés alatt kiutalványozta. A közgyűlés határozata szerint 20 ezer korona a vasut üzembehelyezésekor illeti a társaságot. Az érdekeltek vasutársaság most — hivatkozva arra, hogy a város által kívánt feltételeknek megfelelt — beadványt intézett a tanácsához s a 20 ezer korona kiutalását kéri.

— **Egyházi közgyűlés.** Az ágost. hitv. evang. egyház január 29-én, vasárnap d. e. 11 órakor a templom helyiségben (Miklós-u. 3. sz.) egyházi közgyűlést tart, melynek tárgya: 1. püspökválasztó szavazat leadása. 2. A folyó évi költségelőirányzat. Ezen közgyűlésre az egyház összes tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Szabadiskola.** Ma csütörtökön Török Péter ref. főgimnáziumi tanár „Debrecen környékének geológiai története” címen tart előadást, mely a Debrecen városáról szóló ciklus első előadása lesz. Török Pétert nem kell bemutatni a közönségnek. Az ő érdekes, közvetlen előadás módora, nagy tudása mindenkor nagy közönséget szokott összehozni. A mai előadás Debrecen geológiai történetét a harmad-, negyed- és a jelenkorban fogja ismertetni s az előadó bemutatásokkal kíséri azt. Felhívjuk a közönség figyelmét az érdekes előadásra, mely az Ipartesület dísztermében (Simonffy utca 1. c. II. emelet) este 6 órakor kezdődik s teljesen ingyenes.

— **A Modern Könyvtár új kötete.** A Gömöri Jenő szerkesztette Modern Könyvtár-nak most jelent meg a legújabb, huszonhatodik kötete. A kötet igen értékes és a Könyvtár munkásságát új oldalról mutatja be. Csokonai Vitéz Mihály két nagyszerű alkotását, két rendkívül kedves és a magyar közönség előtt ugyyszólva ismeretlen vigjátékát tartalmazza a kötet: „A' özvegy Karnyóné” s két szeleburdiak és a „Gerson du Malheureux” címűeket. A kötet megjelenését aktuálisá teszi, hogy „A' özvegy Karnyóné” éppen most játssza a Vígyszínház. A „Gerson du Malheureux” pedig közelebbi iróadalomtörténeti anyagának egyik legkedveltebb tárgya. A „Gerson du Malheureux” Csokonai egyik legfrissebb és legszebb vigjátéka. Az értékes kötet ára 40 fillér. Kapható minden könyvkereskedésben, dobánytőz dében, továbbá a pályaudvarokon.

— **Világtalan művésznő a kultura szolgálatában.** Alpár Irén, a magyar színművészet egyik kiváló s a legszebb reményekre jogosított művésznője, aki a budapesti Vígyszínházban és a Népszínházban is, de az ország nagyobb színházain fényes sikereket aratott, a mostoha sors nemrég megfosztotta szemvilágától s azzal elvágta dicsőséges pályáját. A művésznő most a magyar kultura más terén igyekszik szolgálatot teljesíteni s azért érkezett Debrecenbe, hogy előismerésre méltó törekvéseire Debrecen társadalmának, előkelőségeinknek támogatását megnyerje. A magunk részéről mindenkinek melegen ajánljuk a balsors által látásától megfosztott kiváló művésznőt, emberbaráti jóindulatába.

— **Nyilvános köszönet.** Szánó Győző gyárigazgató és Eki József földbirtokos ur 10—10, Mihalovits Jenő gyógyszerész ur 20, S. M. urhölgy 1 koronát jutattak hozzám a Szabad iskola céljai a, amely szives adományokért itt a nyilvánosság előtt mondok nekik hálás köszönetet a Szabad Iskola nevében Dr Kovács Gábor, jogakadémiai tanár, a Szabad iskola titkára.

— **A Nyugat.** Ignó, Osvát Ernő és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő kitűnő szépirodalmi modern folyóirat január 16-iki száma a szokottnál nagyobb és igen érdekes következő tartalommal jelent meg: Ambrus Zoltán: Tolsztoj és kritikái. (Első közlemény.) Móricz Zsigmond: Az isten háta mögött. (Regény II.) Lányi Sarolta: Versek. Halász Imre: Egy letűnt nemzedék. (Kilencedik közlemény: Deák Ferenc. III.) Gellért Oszkár: Versek. Babits Mihály: Huszadik század. Ady Endre: Versek. Karinty Frigyes: Esik a hó. (Novella.) Füst Milán: Versek. Bán Ferenc: Szerdától—szombatig. (Regény V.) Hatvány Lajos: Herczeg Ferenc mint philosoph. Heltai Jenő: Párizs. Vers. Laczkó Géza: Mester az konyhán. (Novella.) Ignó: A politika mögött. Bálint Aladár: Morus Tamás. Mindszenti István: Versek. Figyelő: Ignó: Interregnum. Kuncz Aladár: Kolozsvár és kultura. Lesznai Anna: Marie Claire Marquerite Audoux könyve. Lengyel Géza: Erzsébet királyné emléke. Lengyel Géza: Jean Francois Rafiaelli. Lengyel Géza: Új művészet a színpadon. Bálint Aladár, Bíró Lajos: Kis drámák. Nagy János, Lengyel Ernő: A vidéki sajtó szociológiájához. Mindszenti István, Mo nár Antal: Versek. Bálint Aladár: Wagner Siegfried a Vígadóban. Hírek a nyugat köréből. He yreigazítás. A Nyugat főmunkatársai: Ady Endre, Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Hatvány Lajos, Móricz Zsigmond. A „Nyugat” előfizetési ára: egész évre 20 K, félévre 10 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V. Mérleg u. 9. sz. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

— **Jabeank,** színházi sálak, gyönyörű szép arcfátylak Vidánál Városház alatt.

— **A kőkre festett** kirakat mai hirdetését a n. közönség figyelmébe ajánljuk.

— **Festőminták** (gyönyörű tájképek, csendélet, rózsák) kölcsön is kaphatók Horovitz Zsigmond papírüzletében, Piac-utca 12. sz. (Stencinger-ház.)

— **Modern ridikulok,** szép női gallérok, férfi és női nyakkendők, glace kesztyűk, esőernyők Vidánál Városház alatt.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációszak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű ésf ényképeszti műterem.

— **Remek** szép szőrmeboák, muffok, kötött aisoruhák rémolcsón kaphatók Vidánál Városház.

A közkórház szükségelei.

A kórházi bizottság ülése.

A kórházi bizottság ma délután fél 5 órakor tartotta meg ülését, amelyen összesen két ügyben hoztak határozatot. Egyik a fehérnemű szükséglet szállítására árlejtés kiírása, a másik a kórházi élelmezés dolga.

Az eddigi szállítóval kötött szerződés ugyanis ez év március végével lejár. A közkórháznak évenként 13—14 ezer korona értékű fehérneműre van szüksége. Erre vonatkozóan mondták ki a versenytárgyalás kiírását.

A bizottság különösen azt tárgyalta, hogy az új szerződést 3, vagy 6 évre kössék-e meg, hogy melyik mód lenne a közkórházra nézve előnyösebb.

A bizottság úgy határozott e kérdésben, hogy mind a két határidőre kérnek ajánlatokat s azt fogadják el, amelyik előnyösebb lesz. Kikötik az ajánlatnál, hogy a fehérneműek anyagának magyar gyártmányának kell lennie.

Az ajánlattétel határideje március tizedike. Az ajánlatokat ugyanazon napon délután bontják föl és pedig Körner Adolf főjegyző elnökelete alatt Ujfalussy József dr, Hütter Károly dr, Visky Sándor és Szűcs Gusztáv jelenlétében.

Szóba került azután a kórházi élelmezési vállalkozó kérése, mely szerint a vállalkozó az egységáraknak 10 százalékkal való fölemelését kérte, mert minden olyannyira megrágult, hogy az ételeket a régi árakon előállítani nem tudja.

E kérés azonban nem került tárgyalás alá, mert a kórházi gondnok személyesen tárgyalta a vállalkozóval és megértette vele, hogy a kórház mai rossz helyzete mellett kérését semmiesetre sem teljesíthetik, mire a vállalkozó közben visszavonta kérését.

Az ülés, amelyen jelen voltak Körner Adolf elnökelete alatt Tüdős Kálmán dr főorvos, Ujfalussy József dr kórházi igazgató, Horváth Károly dr főorvos, Csikos Sándor dr, Hütter Károly dr, Somogyi Zoltán dr, Visky Sándor gondnok, Tóth Emil dr jegyző, fél hat órakor ért véget.

A halál után.

A kormány tüntetése.

Tegnap délután temették Ugron Gábor s a végtisztességen a magyar kormány egy tagja sem jelen meg.

Kegyelet, lovagiasság, politikai erkölcs, így nyilatkozott meg a kormány részéről egy nagynevű politikus koporsója mellett.

Hol volt a kormány tegnap délután, amikor a nemzeti politika egy erős harcosát kísérték utolsó útjára? Átállottak megjelenni Ugron ravatala mellett? Tüntetés volt ez a halott ellen, vagy egy rugás a halott oroslánon?

Annyi bizonyos, hogy Ugron nem volt Bécsnek kedvelt embere és meglehet, hogy a Khuen-féle politika csakugyan előírja, hogy miniszter ne menjen el függetlenségi vezér temetésére.

De eddig a magyar érzés nemességét és lovagiasságát mindig az mutatta ki, a ki a harc után ellenfelével megbékülni tudott.

A halál fekete vonalán túl eddig magyar kormány sohasem keresett és nem is talált ellentétet. Vannak az elmúlást is túl élő érdemek, amelyek előtt eddig kegyelettel hajolt meg minden kormány, nem nézve, hogy ellenzéki, vagy kormánypárti voltak-e a halott. Ugronnak, ha ragyogó magyar fegyverzetén

az élet falán rozsdát is hagyott, sok érdeme volt, amelyek előtt ma levett kalappal kellett volna haladnia annak a kormánynak, amely magyarnak nevezi magát. A koporsójában utazó elesett magyar vezér is több egy eleven megalkuvó miniszternél. De ennek a kormánynak a szemében egy ellenzéki hős még a halóporában sem érdemel annyi megbecsülést, mint a legutolsó mungó — ha eleven és szavazni tud.

TÁVIRATOK.

Merénylet a görög kormány ellen.

Athén, január 25. Már a múlt héten tudomással bírtak itt egy a kormány ellen irányuló összeesküvésről és a kormány titkos ülésen elhatározta, hogy az összeesküvés kitérését erélyes intézkedésekkel meg fogja akadályozni. Az összeesküvés azonban nemcsak a katonai körökre szorítkozott, hanem ahhoz a régi pártok tagjai közül is sokan, főképpen Mauromichalisknak a párthivei csatlakoztak. Több kiváló személyiség s a régi pártok főemberei közül jelentékeny pénzüsszegeket bocsájtott az összeesküvők rendelkezésére. Az összeesküvésben több kisebb vidéki helyőrségeknek a tisztjei is résztvettek.

Államtitkár az esküdtek előtt.

Páris, február 25. Lefevre pénzügyminiszteriumi államtitkár, aki ellen egy hírlapi cikk miatt rágalmozási vádat emeltek, február 4-én mint vádlott meg fog jelenni az aixi esküdttörvényszék előtt. Hogy a törvényszék elfogulatlansága minden kétségen felül biztosítva legyen, az államtitkár a tárgyalás előtt lemond hivataláról.

Kivégezték a japán összeesküvőket.

Tokio, január 25. A császár és a császári család több tagja ellen szőtt összeesküvés miatt halálra ítélt anarchistákat ma az itteni börtön udvarán kivégezték. Vezérük, akit nejjével együtt kivégezték, Kotoko volt.

A bevándorlás szigorítása.

Washington, január 25. A szenátusban a bevándorlást ellenőrző bizottság törvényjavaslatot nyújtott be, amely a bevándorlásra vonatkozó intézkedéseket szigorítja és a teljes felelősséget a hajóstársaságokra hárítja. A javaslat súlyos büntetéseket statuál és a hajók elkobzását is kimondja arra az esetre, ha külföldiek a törvény rendelkezésének megsértésével szállítanak partra.

Gólya a színházban.

Sopron, január 25. A soproni színházban érdekes eset történt a „Cigányszerelem” előadásán. Az előadás minden zavar nélkül, teljesen rendben folyt és a közönség távozott a színházból. A közönség távozása után a jegyszedők az egyik földszinti támlásszék alatt ujszülött csecsemőt találtak. Az új honpolgár jöttét senki sem vette észre a színházban. A rendőrség erélyesen keresi a gyermek anyját.

A földrengés áldozatai.

Pétervár, január 25. Hivatalos megállapítás szerint a bucharai földrengés miatt 376 bennszülött és 14 orosz vesztette életét.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat)

Budapest, január 25.

5 fillérrel kisebb áron elkelt (50 kg.-ként) 10.000 métermázsza buza. Minden egyéb változatlan.

A határidőzlet iránya az olcsóbb külföldi jelentés nyomán gyöngye volt. A kullsz lebonyolítása nyomán 5—10 fillérrel hanyatlott. A forgalom élénk volt.

Az árak 50 kilogrammonként

buza apr.	11'37—11'27.
buza máj.	11 21—11'16.
buza okt.	10'87—10'79.
rozs apr.	8'04—8'05.
rozs okt.	8'73—8'72.
zab apr.	5'71—5'69.
tengeri máj. 1911.	

Értéktőzsde. Osztrák hitel 676—Magyar hitel 868—. Négy százalékos Magyar koronajáradék 91'95.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

Az igen jól tudta, hogy a méltóságos gróf bár mennyire szereti is magyarországi jóvedelmét külföldön elvesztegetni, mégis föltétlenül tűzte ki tisztjeinek, hogy jó egyetértésben éljenek a jobbágyokkal; tisztartó uram pedig sokkal jobban érezte magát a bőven grófi kenyéren, semhogy azt egy igazságtalan ítélet és két ökör fejében kockáztatná.

Nagy szegyet ütött tehát fejébe Pozsár József komoly határozottsága és azon egész idő a'at, hogy a bíró őszinte nyíltsággal előadta szándékát, ő azon törté a fejét, miképen lehetne e dolognak más fordulatot adni, erre pedig Kupecz iménti megjegyzése igen jó okul szolgált.

— Mit beszél kend itt én rólam? Azt tartom, egy kis különbség van köztem és kend között? — mondá tehát magában igen örülve, hogy haragos indulatát most másra fordíthatja.

— Ugy van nemzetes uram! Tisztartó ur a méltóságos gróf képében él köztünk és azonképen tartozó kötelességünk, tisztelet és engedelmességgel viselteni parancsai iránt, melyekről mindegyikünk meg van győződve, hogy ez az igazságtól el nem tér, csakugy, mintha tulajdon maga ő méltósága osztaná azokat és azért a fenforgó ügyben is bizonyára egészen igazság szerint fog ítéletet hozni, ha a dolog mibenlétéről kellő alapos tudomása létszen, — viszonzá Pozsár József, jól tudván, hogy a tisztartó most már kész örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy az ő részére álljon.

— Ugy van Pozsár gazda! Helyesen beszél! Én bizonyára csak az igazság felé hajlok. Adja tehát elő a dolgot, ugy, ahogy történt, — mondá ez, kinek a bíró szavai szemlátomást jól estek.

Es most ez előadta a dolgot, egészen ugy, ahogy történt.

— Nem ugy volt, nemzetes uram — belekialtá Kupecz, kinek a dolog váratlan fordulatára egyre növekedett az ő zavardottsága.

— Hallgasson, ha mondom! Hadd beszéljen most Pozsár gazda; kend pedig akkor feleljen, ha kérdezik i — főmedt reá a tisztartó, Pozsár elleni haragját ő rajta hűtven, hogy Kupecz csaknem a nyelvét harapta el mérgében és kinnyában.

Folytatjuk.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ

SZENDRŐ SÁNDOR
zongora és hangszerkészítő
Debreczen, Batthyányi-u. 22. sz.

Zongora, gramofon, mindennemű vonós és fuvóhangszerek, cimbalmok, hangszer alkatrészek és hangszer felszerelési cikkek áruháza és ipartelepe. Zongora és pianó kölcsönző (hárbeadó) intézet. Hegedűk és hegedű-felszerelések, római hurok, valamint gramofonok és gramofonlemezek nagy raktára. Zongora és hangszer műhely. Zongora és cimbalom hangolás.
Telefon 729. Alapított 1876.

— Modern magyar művészi —
MEGHIVÓK

Nagy választékban kaphatók
Horovitz Zsigmond
könyvnyomdájában
Piac-utca 12

a gyomai Kner-nyomda blanketái, amelyek az egyedüli ilyen magyar termékek. A nevezett cég mintegy 50 eredeti új mintával iparkodik kiszorítani a külföldi selejtes importot.
Telefon 330.

Ingyen adjuk

az
„Üstökös“ (Urambátyám)
hazánk legjobb és legrégebb színesen illusztrált politikai és társadalmi élclap

tavalyi évfolyamát,

mely számtalan humoros elbeszélést, élceket, karikatúrát stb. tartalmaz, ha legalább félévre előfizet.

Előfizetési árak:

- Egy évre 12 korona
- Fél évre 6 korona
- Egy negyed évre 3 korona

Utalványaim:

„ÜSTÖKÖS“ kiadóhivatala

Budapest V. / 11. kerület / 72.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkifünőbb házi szer a

Hollandi Gyomorcsseppek
Egy üveg ára 40 fillér.
Kapható:
Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
Debreczen.

Védjegy
Jól jár, ha
tudományt veszi, hogy jobban utánozzák
a valódi
Palma-kaucsuk-cipősarok
mindentől ismeretes, jellegzetes dobozok. Az utánozott dobozokban természetesen csak töméses gummik vannak, jól tessz lehet, ha károsítását megelőzendő, a valódi Palma-kaucsuk-cipősarok minden dobozán látható védjegyére ügyel!
Védjegy

AKI MÉG NEM KAPTA MEG AZ
50-ik Idényértosítónket, kérje annak bérmentes beküldését.
Budapest, V. Bécsi-utca 6
KUNZ ÁRUHÁZ

Első segítséggel teljes gyógyulást elér a **Tordy-féle 3 Király tea** által. Étvágytalanság, székrekedés, emésztési zavarok, rosszullét, szóval gyomor- és ebből eredő bajokban gyorsan hat. Epe, máj, vesebaj ellen, hosszabb használat után segít Hurutos bántalmakat eloszlat, gyógytárban csomagja 50 fill. (10-15 használatra), Tordy-név nélküli, roz hamisítvány. Készíti: Tordy Gy. okl. gyógyszerész, Budapest, Üllői-ut 89. szám alatt.

Royal amerikai írógép
olcsó és jól
Kérjen azonnal árjegyzéket Kovács A. és Tsa
ezégtől
Budapest, V. kerület, Nador-utca 26. szám.

Nincs többé tyukozni!
Használja mindenki a **Martin-féle tyukszem-tapaszt**, mely 4-5 nap alatt a legrégebb, legmakacsabb tyukszemmel, mindenféle szemölcsöt és bőrkeményedést fájdalom nélkül biztosan eltávolít. Ezen éveken át kipróbált tyukszemlirtószert kapható a feltaláló és készítőnél **MARTIN TAMÁS** gyógyszerésznél Újpest, Kossuth- és Deák-utca sarkán. Egy doboz ára csak 1 korona.
Valódi csak az a tapasz, mely a feltaláló aláírása és pecsétje alatt jön forgalomba.

Dr. BOROVSKY-NÉ
BOROLIN
Erdőművelésügyi házi szer
gümőkóros, izom- és ideg-fájdalmak, köszvény, csúsz-, ischias-, derék-, láb-szagattások, hátszurások és égési sebek meggyógyítására. Kitérő fertőtlenítő szer, maga az olajréz egyben óvszer is.
Kapható mindenütt
1.20, 2.- és 2.50 koronás üvegekben. Előárnyék:
Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.
Budapest, II. kerület, Fő-utca 76. szám.

Jegyezze meg magának pontosan azt, hogy a
PATHEPHON
a legjobb és legtökéletesebb beszédgép a mely csak létezik.

Tu nélkül játszanak, a lemezeket nem kacsolja és nem rongálja.
Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek egy tu nélküli Pathephonon játszon.
A PATHÉ FRÉRES, PARIS
világhírű cég gyártmánya.
Minden jobb kereskedőnél kapható.
Katalógus ingyen és bérmentve.
Remek új magyar felvételek.

PATHE FRÉRES
WIEN, I.,
KOLOWRAT-RING 9.
Paris, London, Wien, Berlin, Moskva, Szab. Pétervár, Odessa, Brüsszel, Amsterdam, Barcelona, Milánó, Lisszabon, Bombay, Calcutta, Singapor, Shangai, Toioko stb.

Ágytollat
fertőtlenítve tisztít
Díjtalan el- és hazaszállítás!

HRABÉCZY

Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Fiókok: Hatvan-u. 11., Csapó-u. 30.

Apró hirdetések.

Báli keztük minden hosszúságban, kizárólag saját készítmény. Legolcsóbban szerezhető be Nagy Andrásnál Kistemplom bazár.

28 KRAJCÁRERT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

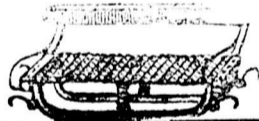
GYERMEK, NŐI ÉS FÉRFI HARISNYÁK lábszárvédők, keztük, trikó alsó ruhák leszállított áron beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében Piacz-utca 9. 1)

Egyszerű és diszes
sodronykerítéseket
szabadalmazott beton tömbös csóvas oszlopokkal készít
Neubauer János

sodronyműgyáros
Kéttmalom-utca 4.

Legolcsóbb és legjobb hatású Hashajtó

NEUSTEIN
FÜLÖP
CUKROZOTT
HASHAJTÓ **LABDACSAI**

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkatrésztől, a legjobb sikerrel használják az altestbántalmainál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy tükörös dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzattól óvakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó piluláit” tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szent Lipót védjegye a Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza,
Sz.-Lipóthoz. Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihalovits J., Muraközy László, Aranyl A. gyógyszerészeknél.

Minden takarékos háziasszony saját érdeke

Sirius

fém-tisztító
szerrel

tisztítani,
mely a jelenkor legideálisabb fém-tisztító szere.
Gyártja: **HERCZEG és GEIGER** vegyészeti gyár

Budapest.

Kapható minden jobb fűszerüzletben.

Fővárosi elsőrendű

férfikalap és divatáru

üzletbe egy idősebb segéd, ki üzletvezetői teendőkre alkalmas, és egy fiatalabb segéd felvételnek.

Ajánlatok működés és fizetési igény megjelöléssel e lap kiadóhivatalába „Főváros” jellege alatt küldendők.

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

MEGHIVAS.

Az Érmelléki Takarékpénztár

1911. évi február hó 12-én, délelőtt 10 órakor
Székelyhidon a takarékpénztár üzlethelyiségében

XXXVIII-ik

Rendes Közgyűlését

tartja, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. Az 1910-ik évi zárószámadás és mérleg előterjesztése és a tiszta nyereség megállapítása.
3. A tiszta nyereség felosztása.
4. A jótékony célokra szolgáló összeg felosztása.
5. A tisztviselők kérvénye drágasági pótlék iránt.
6. A segédkönyvelő kérvénye fizetésének felemelése iránt.
7. A felügyelő bizottsági tagok fizetésének szabályozása.
8. Az alaptőke felemelése és új 500 darab részvény kibocsátása; ennek alapján az alapszabályok 2. és 3. §-ának módosítása.
9. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes választása.

FIGYELMEZTETÉS.

1. A közgyűlésen szavazataikat csak azok a részvényesek érvényesíthetik, kik saját neveikre szóló és a közgyűlést legalább 30 nappal megelőzőleg neveikre átírt részvényeket személyesen vagy meghatalmazott részvényes társaik által a közgyűlés megnyitása előtt az igazoló-bizottságnak bemutatják.
2. Az évi mérleg és az erre vonatkozó iratok az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Az igazgatóság.